

אוניברסיטת בר-אילן

שם ומספר הקורס: התמצאות בפרטיטורה (47-121-01)

סוג הקורס: (שיעור)

שנת לימודים: תשע"ח מסטר: א' היקף שעות: (0-2 ש"ש)

המרצה: ד"ר עטרה איזקסון isaacs@biu.ac.il

מועד: יום ד' 12-14

שעת קבלה: ס"א: יום ד' 15:30-16:30 (בתיאום מראש)

א. מטרת הקורס:

להקנות כלים בסיסיים לקריאת פרטיטורה ולהבנת המוזיקה הנשמעת בתקופות שונות. ליצור קשר בין מושגים לסימנים גרפיים המזוהים איתם שהם יחודיים לשפה הכתובה של המוזיקה. הסטודנטים יתוודעו לצורות תיווי (חמשות, מפתחות, סיסטמות, כלים בטרנספוזיציה, סקציות, כתיבה להרכבים ולתזמורות שונות), כולל יישום בנגינה ע"ג המקלדת לחלקי תפקידים. הקורס מיועד לתלמידי תואר ראשון (בכל המסלולים) כדי לאפשר התמצאות בפרטיטורה כבסיס לקורסים העיוניים והמעשיים בלימודי התואר. לקורס יגיעו מרצים אורחים מלחינים, מתמחים בנגינה בכלי קשת ונשיפה

ב. תוכן הקורס:

מהלך השיעורים - תכנית הוראה מפורטת:

מס' השיעור	נושא השיעור	יצירות להאזנה ועקיבה, מטלות
1	הכרות, סילבוס ומטלות נחיצות דף התווים דף פרטיטורה – כיוון והתמצאות סימני אוקטבה	מאמר קריאת חובה: שלוש מהפכות טכנולוגיות / בת שבע שפירא
2	החמשה קוים ובינות קווי תיבה, סוגריים וסיסטמות מרכיבי מעטפת הצליל: משך, גובה, עוצמה וגוון מפתחות (פה, דו, סול), מפתחות דו השונים, מפתח כלי נקישה	שופן נוקטורן אופ. 55 # 2 בטהובן סונטת האביב אופ. 24 פרק 1

	<p>תוים ורגליים הפסקות משפ' הכלים (עץ, מתכת נקישה וקשת) מבנה הכלי, כמה כלים בכל משפ' לפי סדר גובה</p>	3
	<p>האזנה והתבוננות ברהמס סימפוניה מס. 3, אופ. 90 III מדריך לתזמורת בני הנעורים / בריטן כלים בטרנספוזיציה</p>	4
	<p>הינדמית מוסיקה קאמרית זעירה אופ. 24 / 1, 2 כיצד נעקוב? פירוש כלים מתוך הארואיקה אופן ישיבת התזמורת (סימפוני, קונצ'רטו) תפקיד המנצח קשתות (לגטו, מקשרת) דיאזים ובמולים</p>	5
	<p>ליאונרד ברנשטיין מסביר על תזמור (קפריצ'יו אספניול) מאפייני הכלים ראוול – בולרו משקל פשוט / מורכב / מתחלף / אלה ברווה</p>	6
<p>שופן נוקטורן אופ. 55 # 2 בטהובן סונטת האביב אופ. 24 פרק 1 מנדלסון שלישייה אופ. 49, I</p>	<p>מוסיקה ווקאלית: מוצרט רקוויאם, מחמשה לחמשות: דואו, טריו, קוורטט, קוינטט, אוקטט. דוגמאות לסוגי הרכבים קאמריים</p>	7
	<p>שיעור הדגמה כלי נשיפה / קשת (מרצים אורחים)</p>	8-9
<p>בטהובן רביעייה אופ. 59 # 1 שומאן חמישייה אופ. 44 שומאן, II מנדלסון שמינייה אופ. 20, I מוצרט סימפוניה 40 טקמיטסו רקוויאם</p>	<p>מרקם של מיתרים (ניבוי לפני האזנה)</p>	10
<p>היידן רביעיית מיתרים אופ. 76 מס. 3, II בטהובן קונצ'רטו לפסנתר אופ. 58 מס. 4, II מאהלר סימפוניה מס. 2, I דביסי פרלוד אחה"צ של פאון <i>Nocturnes Fêtes [10-14</i></p>	<p>פראזות וציפיה סימני דינאמיקה הוראות ביצוע – מתיאורי מצב רוח ועד טמפו מדויק סימני חזרה ארטיקולציה, דגשים, קישוטים (הדגמה ביצ' באך) עקיבה ונקודות אחיזה אצל רימסקי קורסקוב קפריצ'יו אספניול אופ. 34, I שמות הכלים בשפות זרות פרטיטורה אימפרסיוניסטית (דביסי)</p>	11
<p>1. Kancheli - Exil (1994) fur Sopran, Instrumente und Tonband 2. Takemitsu, Toru - Requiem 3. Kurtag-Quasi una fantasia</p>	<p>תיווי בן זמננו (גראפי וכד') תיווי למוזיקה אלקטרונית</p>	12

	סיכום מבדק ליד המקלדת	13-14
--	--------------------------	-------

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין. קורס מבוא חובה מיועד לשנים א-ב
מטלות: מרכיבי הציון הסופי:

חוברת לימוד פרטיטורות חובה בכל שיעור
נוכחות פעילה, הגשת תרגילים בכתב ובע"פ, מבחן מעשי ליד המקלדת נגינה מתוך פרטיטורה
(15%)

מבחן מסכם סמסטריאלי – **100 שאלות קצרות (85%)**
ציון עובר: 60

ד. ביבליוגרפיה:

Adler, Samuel. *The study of Orchestration*. New York: Norton, 2002.

Cooper, Helen. *The Basic Guide to How to Read Music*. Perigee Series, Penguin, 1985.

Dickreiter, Michael. *Score Reading: A Key to the Music Experience*. Amadeus Press, 2000.

Ferguson, Morris and Howard. *Preparatory exercises in score reading*. 1968.

Fiske, Roger. *Score Reading: books I, II, III [Orchestration, Musical Form, concertos]*. London: Oxford University Press, 1958.

Gould, Elaine. *Behind bars*. Faber ff music, 2011.

McGrain, Mark. *Music Notation: Theory and Technique for Music Notation*. Music Reference Series, Berklee Guide, Hal Leonard Corporation, 1986.

Meier, G. *The score, the orchestra and the conductor*. New York: oxford, 2009.

Sauer, Theresa. *Notations 21*. New York: Mark Batty Publisher, 2009.

הס, מיכל. *תיווי מוזיקלי: המדריך השלם לתיווי המוזיקה והכנתה לביצוע*. ת"א, 2008.

ראובן, רם. *צלילוגיה: המדריך השלם לתיאוריה הבסיסית של המוזיקה המערבית*. ירושלים: למה, 2013.

אתר פרטיטורות און-ליין: **IMSLP stands for International Music Score Library Project**
דפי תוים און-ליין http://www.sfctheory.com/staff_paper/mspaper.pdf

ליין

הסבר על כלי התזמורת <http://www.philharmonia.co.uk/explore/instruments>
והדגמות

אתרים ללימוד תוים <http://www.teoria.com/tutorials/reading/12-notes.php>
<http://www.musictheory.net/lessons>